

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 > — >
Negyedévre . . . 2 > 50 >
Egy hóra . . . — > 85 >
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szemfényvesztés.

Pécs, 1898. április 22.

Be vannak hát terjesztve a kiegyezési javaslatok, számszerint 18 törvényjavaslat, de kérdezzük, táplálnak-e az azokat betervező kormányok csak a legcsekélyebb reménységet az iránt, hogy ezekből a javaslatokból törvény, még pedig a megszabott idő alatt törvény válják?

Azt hisszük, hogy nincsen az összbirodalmi eszmének olyan elfogult híve, a ki eleve tisztában ne lenne a felől, hogy a betervezett javaslatokat a Reichsrathal elfogadtatni egyáltalán soha sem fog sikerülni, de az év végéig a magyar országgyűléstől sem várhatja azok elfogadását senki, már pedig a provizorium törvény úgy szól, hogy ha a kereskedelmi és vámszövetség annak módja és rendje szerint megújítva nem lesz, akkor Magyarország gazdasági tekintetben az önálló rendelkezés terére lép s Bánffy határozottan kijelentette, hogy az önálló rendelkezés alatt nem a fenálló állapotoknak egyoldalú meghosszabbítása, hanem az egész közgazdaságunknak valóban teljesen önálló berendezése értendő.

Az a kérdés tehát, mire való az a szemfényvesztés, a mely az olyan javaslatoknak a törvényhozás elé való terjesztésében nyilvánul, a melyekről mindenki, első sorban pedig maguk a betervező kormányok tudják, hogy belőlük törvény soha sem fog válni.

A kormányparti sajtó azt mondja, hogy a magyar kormánynak be kellett terjesztenie a saját törvényhozásának ezeket a javaslatokat tekintet nélkül arra, hogy azoknak az osztrák törvényhozás által való elfogadása birtosítva, de még csak valószínűsítve is lenne, nehogy miránk háruljon a kiegyezés meghiusultának ódiuma. Bánffy miniszterelnök pontosan betartotta a határidőt, mely a javaslatok betervezésére meg lett állapítva, magyar részről tehát nincs nehézség, hogy azok tárgyalása megkezdődhessék. Az már aztán az osztrákok dolga, ha a maguk részéről ezeket a javaslatok visszavetik: nem mi leszünk az okai az egyezés meghiusultának.

Ez azonban csak a felületesen gondolkozók megtévesztésére szánt porhintés, hisz a magyar törvényhozásra igazán csak a legelveteműtebb rágalom foghatná rá, hogy az meg ne kössön bármiféle kiegyezést, ha azt Bécsből úgy parancsolják; viszont ismerve az osztrák állapotokat, valóban az együgyűséggel határos naivitás lenne hozzá szükséges, hogy a betervezett javaslatoknak a Reichsrath részéről való elfogadására számítson. Kétségtelen tehát, hogy az előre elbukandóknak tudott javaslatokkal való hasztalan kísérletezések nélkül is bizton megállapítható a kiegyezés meghiusult, de megállapítható az is, hogy ennek oka csupán Ausztriában keresendő.

Ha a magyar kormány egyenes uton

jár, kötelessége lett volna, mielőtt az osztrák kormánytól a kiegyezési javaslatoknak törvényhozási elfogadására nézve biztosítékot nem nyert, a maga részéről is felhagyni a hiu kísérletezéssel s nem pazarolni el a magyar parlament munkaerejét egy kocsiderékre való olyan javaslatra, a melyből törvény ugysem lesz, hanem minden erejét az önálló gazdasági berendezésre fordítani, hiszen elég munkát adna ez is a rendelkezésre álló rövid idő alatt.

De hát nem ez a cél; hasztalanul hangzottak el a provizorium tárgyalásánál a nagyhangú ígéretek, hogy az akkor kért halasztás az utolsó határidő, a mely után csak az addig már megkötött kiegyezés, vagy ha ez addig végleg megkötve nem lenne, az önálló gazdasági politika következhetik. Ennek az ígéretnak a beváltására már akkor sem gondoltak komolyan, mi sem hittünk benne, mert tudtuk, hogy Magyarországnak a saját gazdasági ügyének önálló berendezésére vonatkozólag a törvénybe iktatott joga nem egyéb holt betűnél, a melyet a még mindig élő összbirodalmi eszme életre kelni soha sem enged.

Mig ez az összbirodalmi eszme végkép eltemetve nincsen, addig — szakadjon bár össze ég és föld — de Magyarország államiságának úgy nyilvánulnia nem szabad, hogy erről a külföld is tudomást vehessen, hanem a birodalmi kötelekben a Habsburgok jogara alatt élő többi országokkal együtt

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Füzdön.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Bartos Zoltán tartalékos hadnagy már négy hét előtt megkapta a behívási parancsot, huszonnyolc napig terjedő fegyvergyakorlat céljából való bevonulásra.

Mikor a behívó kezeibe került, először nem a legkellemesebb gondolatok merültek fel agyában. Első pillantása a nagy fali tükör felé repült s midőn abból gömbölyödni kezdő, ott-honias kényelemmel öltözött alakja tekintett vissza rá, mindjárt az jutott eszébe, hogy bizony a szűk egyenruhában nem a legkényelmesebben fogja magát érezni s a fárasztó katonai gyakorlatoknál sokkal könnyebb a hűvös irodában pipaszó mellett forgatni az aktákat — tetszés szerinti buzgalommal.

Azután jutott csak eszébe a felesége is. Hjah! már ide s tova két év óta házas ember és bár vőlegény korában a lehető legnagyobb mértékben szerelmes volt abba a sugár, karcsu leánykába, a ki azóta még szebb, életerős asszonnyá lett, azért a megszokás lassanként eloszlatta a varázst, már eljutott addig, hogy

minden eseménynél első sorban a saját kényelmét, tetszését vette figyelembe, csak azután gondolt a feleségére.

Hanem most ugyancsak törni kezdte a fejét a következmények fölött. Mit is csinál majd addig a felesége, a mig ő katonáskodik. Itthon hagyja egyedül a lakásban? Bizonyosan halálra fogja magát unni, vagy ha nem, az még rosszabb; mert azt még legénykori tapasztalataiból tudta, hogy a férjek rendszeren megkeserültek, ha feleségüket hosszabb ideig egyedül hagyták. Nem féltette ugyan a feleséget, nem is volt rá semmi oka, de hát ki tudja, az ördög nem alszik, legjobb elővigyázónak lenni.

Alhoz, hogy anyósához küldje a feleséget, nem volt semmi kedve; nem szerette az anyósát — elvből. Soha sem eilenezte ugyan, hogy az asszony meglátogassa anyját, vagy az jöjjön hozzájuk egy-két napra, de egész modorán, minden szaván meglátszott, hogy hosszabb vizitekre sem anyósát nem látná szívesen, sem feleségét nem bocsátaná hozzá.

Mig az irodából hazafelé ballagott, folyton ezen tépelődött s amint hazaérve, beszélgetni kezdett a feleségével, végre is arra gondolt, hogy ugyan mit fog az indítványozni a hír megtudásakor. Elővette hát a behívót s odamutatta a feleségének:

— Nos, mit szólnsz hozzá, négy hétre be kell vonulnom X-be katonáskodni?

Az asszonyt egészen váratlanul érte a hír s egy önkéntelen mozdulattal egészen közel simult az urához és felnézett arra nagy, tiszta szemével:

— Nem lehetne az alól kibujni valami ürüggyel? — kérdezte.

Ez meglepte Zoltánt. Lám az asszony nem arra gondolt, hogy mit csinál ő az alatt, hanem az első percben is odasimult hozzá, mintha félne, hogy máris elviszik mellőle. Ő is mindjárt másképen gondolkozott, a mi meglátszott szavain is.

— Ez alól bizony nem lehet kibujni fiacskám, de meg ha az idén elkerülném is, később utána kellene pótolnom s így erről nem is érdemes gondolkozni, hanem inkább arról beszéljünk, mi lesz veled, amig nekem távol kell lennem?

— Velem? hát elmegyek én is veled. Annyi, mintha fürdőre mennénk; így majd neked sem lesz olyan unalmas az a négy hét, no meg — tette hozzá tréfásan — legalább közel leszek és vigyázok a hadnagy urra, hogy ne sokat csörtesse a kardját a szép asszonyok, leányok körül.

A vége az lett a dolognak, hogy abban állapotok meg, miszerint X. mellett levén egy

közjogilag is, meg gazdaságilag is csak mint egységes birodalom jelentkezhetik.

A közös vámterület s a közös bank tehát meg fog maradni, ha az erre vonatkozó egység a két államfél alkotmányos képviselője között nem is fog létrejönni. Hogy ez megtörténhessen, ahhoz a hatvanhetes törvény megváltoztatására van szükség, mert ez a törvény csak alkotmányos egységet ismer el érvényesnek. Amelyik alkotmányos képviselőt tehát a gazdasági közösséget elismerni nem akarja, azt polkba kergetik s intézkednek fölötte abszolút hatalommal. Ha pedig a másik alkotmányos képviselőt az abszolút hatalmat nem akarná elismerni az egység megkötésére jogosult félnek, nos akkor ez a másik alkotmányos képviselő is hasonló sorsban részesülne, de a közösség mégis megmaradna akár az egész birodalomra kiterjedő abszolút kormányzat mellett is.

A magyar parlament azonban nem ilyen renitens, megelégszik ez az alkotmányosság színezetével is s boldog, ha az abszolút akarat közvetítője, alkotmányos külszinnel való felruházója lehet is. Meg fogja tehát tenni az öszbirodalmi eszme lovagjainak azt a szivességet, hogy kidobja a törvényből az osztrákok alkotmányosságát parancsoló feltételt s megköti az egységet Ausztria abszolút kormányával is.

De ehhez mégis időre van szükség s azért terjesztette be a kormány a halálra szánt javaslatokat, mert azok alapján fogja megkötni az egységet az abszolút Ausztriával; míg ezt megteheti, majd megcsinálja a harmadik provizoriumot is, mert nem kell ám olyan nagyon komolyan venni azt a kijelentést, hogy a mostani az utolsó provizorium.

A vám és kereskedelmi közösség, a közös bank addig lesznek provizoriumokkal meghosszabbítva, míg azt véglegesen megújítani lehet; hogy alkotmányosan-e vagy abszolút hatalommal, az egyre megy, de meglesz, mert meg kell lennie.

Nos akkor legalább tisztában leszünk

kellemes, ha nem is tulságosan látogatott fürdőhely, Irma oda fog menni, Zoltán pedig, amikor csak elfoglalva nem lesz, ott keresi fel.

Ilyképen cselekedtek is és egy nappal a Zoltán jelentkezésének ideje előtt megérkeztek a fürdőbe, a hol Zoltán elhelyezte feleségét a legkényelmesebben s azután X-ben jelentkezett szolgálatra.

Az első két nap nagyon el volt foglalva, úgy, hogy csak harmadik nap ért rá meglátogatni feleségét s egészen megváltozottnak tűnt fel a mikor újra megjelent a fürdőn. Kényelmes polgári ruha helyett csak egy feszült rajta az uniformis, gondosan ápolt szakállát leborotváltatta, bajusza harciasan kipödörve egészen kihívó, hetyke kinézést kölcsönzött arcának és a negédesen félrekapott kis sapka, a kardcsörgés, sarkantyupengés egészen megváltoztatták úgy, hogy Irma is alig győzött rajta csodálkozni, mikor megérkezett és némi büszkeséggel támaszkodott karjára, hogy végigsétáljanak a többi vendégek között s az arnyas nyári vendéglő kertben megvacsoráznak.

Hanem amint karonfogva sétálgattak s a mint később házastársi bizalmaskodással költöttek el vacsorájukat, észrevették, hogy mindenki őket figyeli, a hozzájuk legközelebb levők összesugnak s a rájuk irányzott kutató, majd hirtelen elkaptak tekintetek világosan mu-

a helyzettel s világosan fogja láthatni mindenki, hogy törvénybe iktatott önálló rendelkezési jogunk nem egyéb üres szemfényvesztésnél.

Az első fecske.

— A Pécsi Bicycle Club válszalag-versenye. —

Igy tavasz elején, csak pár évvel is ez előtt, alig tudtunk valamit a biciklisták mozgólódásáról. Ma már másként van. Sportegyleteink elseje, a pécsi Bicycle-Club, attól a lelkes buzgalomtól áthatva, melylyel a kerékpározás testedző és gyakorlati sportját felkarolta, immár kibocsájtotta meghívóját az első versenyre, melyet május 19-én tart meg.

Az első versenynek, úgy, mint a tavalyiaknak és harmadéviéknak, a legjobb erkölcsi és anyagi sikert kívánva, itt közöljük a kibocsájtott meghívót — az ünnepi sorrenddel és a pécsi válszalag-versenyre vonatkozó szabályokkal együtt — egész terjedelmében:

»Hazánk kerékpárosai! Kedves Amateurjeink! A »Pécsi Bicycle Club« 1898. május hó 19-én a »Magyar Kerékpáros Szövetség« jóváhagyásával IX. országos versenyét rendezzi, a melyre benneteket sporttársi szeretettel meghívunk. Az elmúlt évben tapasztaltuk a professionismus mindazon káros befolyását, melylyel az amateurismust aláásni, alapjában megrendíteni igyekezett. Mérlegelve a múlt év jelenségeit, arra a meggyőződésre jutottunk, hogy az amateurséget csak úgy védhetjük meg sikerrel minden téren, ha a jövőben csak zárt versenyeket rendezünk. A válszalag-versenyt hasonlóan a többihez, szintén zárt jelleggel irtuk ki, azon reményben, hogy hazánk amateur kerékpárosai nagy számban fognak benevezni az ország legklasszikusabb versenyére. — Minden jót! Kelt Pécsen, 1898. április hó 15-én. A »Pécsi Bicycle Club« versenybizottsága nevében: Kiss József, versenybizottsági elnök, ifj. Bedő Imre versenytitkár.

Ünnepi sorrend:

Május hó 18-án: Ismerkedési estély (8 órakor) a »Vadember« szállodában. Május hó 19-én: Reggel 10 órakor találkozás a Nemzeti Casino éttermében. Délután 2 $\frac{1}{2}$ órakor kivonulás a versenypályára. Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor a versenyek kezdete. Esti 6 órakor együttes séta Abbaziába. Esti 8 órakor társas estebéd és a versenydíjak ünnepélyes kiosztása a »Vadember« szálló nyári helyiségében.

tatták, hogy ők képezik az általános figyelem és beszélgetés tárgyát

Ismerősük senki sem volt a vendégek között és így Irma teljesen elzárkózott életet élt akkor, midőn férje ismét visszautazott X-be. Ismét két nap telt bele, míg Zoltán újból ki-mehetett feleségéhez, a ki már alig győzte várni, hogy elmondhassa neki azt a sok apró kellemetlenséget, a mi ezen idő alatt érte.

Ugyanis senki sem ismerte fel a hozzá látogatába járó hadnagyban férjét, ki csak rövid időt töltött előzőleg a fürdőn s azt hitték, hogy a csinos katona a férj tudta nélkül jár a magános asszonykának unalmas napjait felvidítani s ebből kifolyólag a férfivendégek olyan toladó, a nők pedig olyan tartózkodó modort tanusítottak vele szemben, a melynek okát Irma sehoggy sem tudta eltalálni és megbotránkozva panasolta el férjének a tapasztaltakat.

De mivel az csak rövid ideig maradhatott úgy ezen, mint a következő alkalommal a fürdőhelyen, nem segíthetett rajta, de Irma sem sokat tördött az egészszel, midőn belátta, hogy olyasmivel gyanusítják, a mi egy csepp hátrányára sem válik, sőt magában jókat nevetett azon, hogy milyen meglepetés lesz az a többiekre, ha a valóság tudomásukra jut.

Verseny-sorrend:

1. Ünnepi megnyitó-verseny. 2000 mtr. (6 kör) országos zárt. I. ezüst-érem és tiszteletdíj, II. kis ezüst-érem, III. bronz-érem.

2. Pécsi válszalag-verseny 1000 méter (3 kör) országos zárt. 1. (Selejtező) futam. (Dijazás 1. 7. sz.).

3. Vendégek versenye 4000 mtr. (12 kör). A pécsi kerékpárosok kizárásával. Orsz. zárt. I. ezüst-érem és tiszteletdíj, II. és III. kis ezüst-érmek.

4. Sopiana-verseny 4000 mtr. (12 kör). Indulhat minden pécsi egyesület tagja, kinek a M. K. Sz.-tól amateur igazolványa van. I. ezüst-érem és tiszteletdíj, II. kis ezüst-érem, III. bronz-érem.

5. Pécsi válszalag-verseny. 1000 mtr. (3 kör), országos zárt. 2. (Minősítő) futam. (Dijazás 1. 7. sz.).

6. Verseny többülésű géppel. 5000 mtr. (15 kör), országos zárt. I. pár ezüst-érem és tiszteletdíj, II. pár kis ezüst-érem, III. pár bronz-érem.

7. Pécsi válszalag-verseny. 1000 m. (3 kör), országos zárt. 3. (Döntő) futam. I. válszalag, ezüst-érem és tiszteletdíj, II. kis ezüst-érem, III. kis ezüst-érem.

8. Vigasz-verseny. 2000 m. (6 kör), országos zárt. Indulhatnak mindazok, kik e napon díjat nem nyertek; — nevezni lehet a helyszínén a versenytitkárnál. I. kis ezüst-érem, II. bronz-érem, III. bronz-érem.

Szabályok. Nevezési zárlat: 1898. május hó 16-án esti 8 órakor. a) Az indulási sorrend sorshuzás alapján történik. b) Nevezések ajánlottan »ifj. Bedő Imre versenytitkár Pécs« címre küldendők. Minden nevezésnek tartalmaznia kell: 1. a versenyszámok megjelölését, 2. a versenyző teljes nevét és polgári állását. 3. a versenytitkár leírását, 4. a club nevét, melynek a versenyző tagja, elnökség, vagy titkárság aláírását. c) A versenybizottság a nevezést indokolás nélkül visszautasíthatja. d) Versenyezni csak a bejelentett sportszerű öltönyben szabad. e) A versenybizottság ítélete felelhetetlen. f) A versenyek országos zárt jellegűek. g) Nevezési díjak nincsenek. h) A versenypálya május hó 9-étől kezdve a már benevezett versenyzők rendelkezésére áll.

A pécsi válszalag-versenyre a következő határozmányok érvényesek:

1. A mérkőzés határideje 1898. május hó 19-étől 1898. szeptember hó 4-ig terjed. 2. A május 19-iki versenyeknél a döntő futam győztesének jut a válszalag, ezüst-érem

Hanem Zoltán meguntta ezt az állapotot. Ugyanis leveleit X-be utána küldette s egy nap nagy csodálkozására egyikben tudósítja a fürdőhely tulajdonosa, hogy igen fontos dolgok közlése végett lehetőleg mielőbb keresse fel, anélkül azonban, hogy nejtől erről tudósítaná.

Sejtette a levél célját s nem is igen tördött vele, de azért mégis felhasználta az épen kinálkozó kettős ünnepet és a fürdőhelyre utazva, első sorban is a tulajdonost kereste fel, a ki komikus meglepetéssel konstataulta, hogy a hadnagy azonos a férjjel, ki nejtől még civil ruhában kísérté a fürdőbe, de azóta mint katona jár ki hozzá látogatába.

Természetesen vége hossza nem volt a bocsánatkéréseknek, Zoltán pedig a két napot arra használta, hogy délelőtt civilben, délután pedig uniformisban járt sétálni és minden más nyilvános helyre feleségével, a ki nem tudott betelni az örömmel, a mi együtt jár azzal, hogy láthatta, a mit az előbb sugdolozó, botránnyt sejtő vendégsereg mint jó tudomására annak, hogy annak a történetnek szereplői, melyet az ő képzeletük olyan pikáns fordulatokban gazdaggá színezett ki, egy békés házaspár, a kik most jót mulatnak az ő fel-sülésükön.

Tétsi István.

és tiszteletdíj. 3. A május 19-iki versenyek után minden mérkőzés három 1000 mteres futamból áll, melyből a győztesnek kettőt meg kell nyernie. 4. Egy-egy mérkőzésnél csak két fél vehet részt, kivéve a május 19-ikit. 5. A futamok időhöz kötvék és a győztes csak akkor számíthat a válszalagra, ha minden megnyert futamot a kitűzött idő alatt, vagy azon belül fejezett be. Ellenkező esetben köteles mindkét fél még aznap újra mérkőzni. Ismétlődés esetén a válszalag birtokosa a védési jogot elveszti s a válszalag a P. B. C. birtokába visszaszáll s újra kiírható. 6. A győztes köteles minden kihívást elfogadni és a válszalagot legjobb tudása szerint megvédeni. Összebeszélések minden további jogtól megfosztják a mérkőzőket s a válszalag a P. B. C. által újra kiíratik, a melyért azonban a jogvesztettek nem mérkőzhetnek. 7. A mérkőzés helye a P. B. C. versenypályája. 8. A ki a szeptember hó 4-én megtartandó válszalag-mérkőzést megnyeri, annak a válszalag végleges tulajdonába megy át és feljogosítja a »Pécsi válszalag győztese az 1898. évben« cím viselésére. 9. Minden egyes mérkőzésnél a győztes birtokába megy át a válszalag, melyet azonban az illető legyőzőjének átadni, ha pedig a kihívásnak eleget nem tesz, a »Pécsi Bicycle Club«-nak visszaadni köteles. A szeptember 4-iki mérkőzés győztesének jutalma: a cím, a válszalag, az aranyérem és a tiszteletdíj. 10. A válszalag-verseny országos zárt jellegű. 11. A versenybizottság ezen különös határozatokat a szükség szerint megváltoztathatja. 12. Egy-egy 1000 mteres futamnál megkívánt minimális idő egy perc és harmincöt másodpercben állapított meg. Az összes kiírt versenyeknél a »Magyar Kerékpáros Szövetség« versenyszabályai az irányadók.

H i r e k.

Pécs, 1898. április 22.

A kopenhágai szabad kikötő.

K. A. — A kis Dánia nagykereskedelme az ország fővárosában, Kopenhágában központosul. De Skandinávia e legnagyobb lakosságú kikötővárosának tengeri forgalma mai kiterjedését csak azóta nyerte, a mióta a törvényhozás elhatározásából megépítették az új, ugynevezett »szabad kikötőt«. Kopenhága tudvalegőleg Seeland szigetén fekszik; a várostól délkeletre terül el a kisebb Amager-sziget. A régi kikötő ez utóbbinak mentén létesült, a mi hibás volt a város kereskedelmi forgalmának szempontjából. Legelőbb tehát ezen változtatott a kiküldött parlamenti bizottság s meghagyva a régit segédkikötőül, az újat a seelandi oldalon határozta megépíttetni. Az új kikötőről szóló törvényt a törvényhozás 1891-ben megszavazta, a financirozást három dán bank vállalta el. A kikötő építése $3\frac{1}{2}$ évig tartott; terjedelme mintegy 60 hektár. Négy óriási medencéből áll, melyek közül:

a keletinek mélysége	9-4 méter,	a rakpart hossza	1476 méter.
a nyugotinak	8		1070
a középsőnek	7-5		628
és az északinak	7-5		785

A granit-molo hossza 97 méter. A kikötőbe, melynek bejáratait hullámtörők védik, a legmélyebb járatu hajók is bejárhatnak, minthogy a víz mélysége 7 és 9 méter között váltakozik, apály és dagály pedig benne nincsen.

A kikötő, a partjain álló óriási épületekkel, a város legszebb, legimpozánsabb látványossága. Már messze a tengerről a Siló (magtár), magasságra és alapterületre is a kikötő leghatalmasabb épülete. Mellette állnak: a villamos telep, mely az egész vidék világítását és a gépek működéséhez a hajtóerőt szolgáltatja, továbbá a vámház, a függő hidakkal összekötött raktárak, a 250 méter hosszú »hangelinie«-áruház, a raktárak előtt működő óriási villamos daruk és a legnyugo-

tibb ponton a gőzkomp hatalmas vasalkotmányával, mely néha 18 vasuti kocsiival is megakva hajózik át a svéd partra, Malmöbe. A kikötő értékét, beleszámítva a kisajátított földeket is, $14\frac{1}{2}$ millió forintra becsülik.

A szabad kikötő gyors fellendülését, szemben a balti tenger többi kikötőivel, főleg a Sund majdnem teljes jégmentességének és a víz már említett nagy mélységének köszöni. Az utolsó 15 év alatt 4 évben a tenger Kopenhágánál teljesen jégmentes volt és csak három évben szünetelt a hajóközlekedés átlag 9 napon át. A balti tenger összes, számbavehető német és orosz kikötőivel szemben ez igen kedvező arány. A dán partok mentén zátonyra jutott hajók száma abszolút értelemben nem csekély: az utolsó 10 év átlaga 85 volt, melyek közül azonban átlag 50-et megmentettek. Tekintve azonban az óriási hajóforgalmat, e szám a többi tengermelléki államokkal szemben csekélynek mondható és évről-évre csökken a világító tornyoknak nagymértékű szaporítása folytán.

A balti tenger összes kikötői közül Kopenhágánál legnagyobb a víz mélysége, miért is az Észak-Európába érkező nagy transatlanti gőzhajók legszívesebben a szabad kikötőben vetnek horgonyt. De teszik ezt a hajók már azért is, mert a hajóvám az összes kikötőhelyek közül itt a legcsekélyebb. A dán kormány a kifutó hajókat 1887-ben, a beérkezőket 1894-ben mentette fel az eddig fennállott és más kikötőkben még ma is érvényben levő nagy vámok alól és csakis csekély rakpartvámot rendszeresített, melyet a be- és kirakodó hajó is csak egyszer fizet. Hogy mennyivel csekélyebb a vámteher a szabad kikötőben, mint a többi, itt számításba veendő kikötőnél, azt mutatja a következő összeállítás:

1000 register-tonna áru után fizetendő:	
Stockholmban	753 forint
Göteborgban	753
Stettinben	747
Brémában	716
Szt.-Pétervárott	599
Hamburgban	524
Kopenhágában	315

A dán kereskedelmi flotta rendszeres összeköttetést tart fenn a svéd, norvég, finn, orosz, német, angol és északamerikai kikötőkkel, de azonkívül is alig van a világon kikötő, hol a dán lobogó évente néhányszor fel ne tűnnék. A kivitt áruk értéke 1896-ban megközelítette a 109 millió forintot; a bevitt áruk közül a fa, szén és kávé, továbbá a cipőárak a legfontosabbak. Ez utóbbiak legnagyobb részét Ausztriából importálják. Magyarországból azelőtt igen jelentékeny volt a liszt és borbevitel; az utóbbi években a liszt az amerikai, a borbehozatal pedig az algiri konkurrencia következtében rendkívül megcsappant.

Napirend 1898. április 23-én.

Naptár: szombat, április 23. — Róm. kath.: Béla. — Prot.: Béla. — Görög-kel.: (ápril 11.) Leó. — Zsidó: Ijar 1. — Nap kél 4 óra 41 perckor; nyugszik 6 óra 43 perckor. — Hold kél 0 óra 28 perckor reggel; nyugszik 9 óra 54 perckor este.

Időjárás: hőmérséklet 15 Celsius fok meleg, légnomás 755. — Kilátás: a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: eső, hősüllyedés várható

Zenekedvelő egyesület hangversenye a vigadóban este 8 órakor.

— (Kamarai hangverseny.) A pécsi Zenekedvelők Egyesülete holnap (szombaton) este a Vigadó nagytermében kamarai hangversenyt rendez. A hangverseny műsorát már régebben közöltük; most csak azt említjük meg, hogy a hangverseny már csak a benne szereplő dr. Tolnai Vilmosné és Schneider Istvánné urnők énekelőadásai révén is a legszebb élvezetet igéri. A hangverseny kezdete este 8 órakor lesz.

— (Névmagyarosítások). Holecsek József, Dombóváron állomásozó m. kir. csendőr vezetéknevének »Hollósi«-ra kért átváltoztatása, úgy Feldreich Adolf, kaposvári illetőségű hódmező-vásárhelyi lakos vezetéknevének »Fekete«-re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— (Pótvásár). A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Tolna vármegye területéhez tartozó Szegzárd községben a f. évi április hó 4-ére esett, de elmaradt országos vásár helyett, f. évi április hó 25-én pótvásár tartassék.

— (Jóváhagyott alapszabályok). A bellyei önkéntes tűzoltó egyesület alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium a bemutatási záradékkal ellátta.

— (Új hitelszövetkezetek Somogyban). Makfalvay Géza országgyűlési képviselő a somogy megyei Szövetség intéző bizottsági tagja, legutóbb Mernyén szervezte a hitelszövetkezetet. A szövetkezet 163 taggal 420 üzletrészszel megalakult. Török-Koppány községi hitelszövetkezte Szabó József plébános elnöklete alatt 245 taggal 398 üzletrészszel és Igal községi hitelszövetkezet Trombitás Mihály főszolgabíró elnöklete alatt 196 taggal 368 üzletrészszel alakított meg. Nagy-Korpád községben Psik Lajos országgyűlési képviselő tartott ez ügyben népies előértekezletet, melyen kitűzték az alakuló közgyűlés napját. Végül pedig ifju báró Inkey József elnöklete alatt tartotta a Csicsó községi hitelszövetkezet alakuló gyűlését.

— (Himen). Langer Alajos, a pécsi önkéntes tűzoltó testület parancsnoksági tagja eljegyezte Keresztes Mariskát.

— (A dárdai kaszinó) holnap (szombaton) tánccal egybekötött társas vacsorát rendez, melyre a tagokon kívül számosan a környékből is meghivattak. A zenét a dárdai cigánybanda szolgáltatja. Kezdeté este 8 órakor.

— (A Baranyamegyei Kör) Budapesten gyűjtőiveket adott ki tagok gyűjtése végett. A Körnek tagjai lehetnek: alapító tagok, rendes tagok és pártoló tagok. A szerkesztőségünkhöz érkezett gyűjtőivre szerkesztőségünk is szívesen fogad aláírásokat. Az aláírt gyűjtőivek május 1-éig dr. Glass Izor orvoshoz (Budapest, Károly-körut 8. sz. alá) küldendők.

— (A veszetheg gyógyítása operációval.) Bozsits Száva, dárdai lakos még a nagyapjától örökölte egy operáció titkát, melylyel a veszett állattól megharapott embert operáció segítségével lehet a veszetheg rémétől meggyógyítani. Nevezett már többször sikerrel alkalmazta az operációt; most pedig folyamodott a miniszteriumhoz, engedélyezni kérvén gyógymódját, melylyel a veszetheg ellen operáció segítségével ígér biztos gyógyulást.

— (Furfangos tolvaj.) Komáromi János, mandula utca 5. szám alatti lakos, lakásából elloptak tegnap délután vagy 25 írt értékű tárgyakat. A férfi és felesége nem voltak otthon; munkán jártak s csak két 5-6 éves gyerekük volt a lakásban. Egyszerre egy asszony állított be és a gyerekektől megkérdezte, hogy otthon vannak-e szüleik. Majd az alatt az ürügy alatt, hogy kiadó-e a lakás, bement és mindent alaposan átkémlent. A gyerekek később kimentek az utcára játszani s a furfangos tolvaj ekkor visszalopózott és a

lakásból ellopott mindent, a mi kezeügyébe került. A károsok csak este vették észre a lopást, de a tolvaj kilétéről senki sem tud a legkevesebb tájékoztató utbaigazítást sem adni. Így hát kétséges, hogy a megindított rendőri nyomozásnak lesz-e eredménye s a furfangos tolvaj kézrekerül-e?!

— **(Halálozások.)** *Farkas* József nyugalmazott kántortanító folyó hó 21-én délután öt órakor 74 éves korában elhunyt kaposvári-utca 8. számú lakásán, honnan folyó hó 23-án (szombaton) fogják temetni a budai külvárosi közsirkertbe. Az elhunyt lelkiüdvéért szombaton délelőtt nyolc órakor fog engesztelő mise tartatni a belvárosi plébánia-templomban. Széleskörű rokonság gyászolja. — *Matyus* János szabómester, elhunyt folyó hó 21-én éjjel tíz órakor 62 éves korában. Temetése szombaton délután öt órakor lesz Deák-utca 5. szám alatti lakásáról. Az engesztelő mise az elhunyt lelkiüdvéért f. hó 25-én délelőtt nyolc órakor lesz a belvárosi plébánia-templomban.

— **(A sétatéri kioszk lakója.)** Az éjjel úgy három óra tájban egy alig tizenéves leányra bukkant a rendőrség a sétatéri kioszk kis folyosóján. Ott feküdt a köveken s mellette egy kis batyu hevert, a melybe pár ruhadarab volt kötve. Felébresztették és bevitték a rendőrségre, a hol mikor kihallgatták, egymással ellentétes vallomásokba keveredtek. Egyszer azt mondta, hogy pécsváradi s onnan jött be a városba, hogy helyet keresen; majd pécsi illetőségének vallotta magát és sirva panasolta, hogy itt lakó atyja bántalmazásai elől szökött meg hazulról. A nevé sem mondta meg határozottan s úgy látszik, hogy valami nyomja a lelkiismeretét, vagy még inkább talán üldözési mániában szenved. Egyelőre a rendőrségen tartják s folytatják a nyomozást hozzátartozói feltalálása végett.

— **(Sorozás.)** Ma kezdődött meg Pécsen a sorozás. Egymásután állanak a katonamérték alá a legények, a kik kíváncsian várják a véleményt, melyet a vizsgáló-bizottság reájuk kimond. A megye részéről *Trixler* Károly alispán, *Forray* Valér szolgabíró, id. *Eötvös* Gusztáv jegyzőkönyvvezető és dr. *Mendl* Lajos főorvos vesznek részt a sorozáson, természetesen a megfelelő katonai vizsgáló-bizottság mellett. Három napig tart a sorozás és ezen idő alatt sok katonának bevált legényt lehet látni a városban, a mint bokréta kalappal, énekelve járkálnak, de hogy ez a jó kedvük a szolgálati idő alatt is megmarad e majd, az legalább is kétséges.

— **(Három a tánc.)** Nagy mulatság volt Kocsola községben *Kohn* Adolf kocsmájában. Még táncra is perdültek a legények, leányok s köztük a szép *Szücs* Marit *Gábor* Vendel vitte táncba. A leány egy fordulót eljárt a legénnyel s már ekkor más táncoshoz akart pártolni. *Gábor* Vendel azonban nem engedte s erővel táncba vitte a második fordulóra is. De már a harmadikat nem járta vele a leány, inkább kiállt a táncból és nem táncolt senkivel. A legény efelett aztán annyira dühbe jött, hogy rátámadt a leányra és ott a helyszínén ütni-verní kezdte, a földre taposta és gyalázó szavakkal illette. Ugy vették ki véresen a kezei közül s vitték haza a megvert leányt. A brutális falurosszát feljelentették a bíróságnak.

— **(Tüzek.)** Felső-Ireghen *Csanádi* Jánosnak leégett a lakóháza. A kár mintegy 400 forintot tesz ki. *Jankó* János, pinchelyi lakosnak, a görbői szőlőhegyen levő présházát szintén tűz emésztette fel a napokban. A kár 100 forintot tesz ki. Végül Hőgyészen is tűz volt, a hol *Cigler* Ádám lakóháza égett le. A kár itt 250 forint. Pakson *Fülöp* János udvarán egy ól gyuladt ki és a benne levő gazdasági eszközökkel együtt leégett. Bentégett a tűzben egy csomó aprójószág is. A kár itt 93 forintot tesz ki. A leégett épületek nagyrésze biztosítva nem volt. Hogy a tüzek miből keletkeztek, azt a megtartott vizsgálatnak nem sikerült megállapítani.

— **(Uj plébános.)** *Gaál* János, volt szegzárdi káplán, az új dárdai plébános, tegnap foglalta el új állomáshelyét.

— **(A pécsi egyházmegye papjai)** *Hetyei Hetyey* Sámuel pécsi püspök, a pécsi egyházmegye lelkészi személyzetéről kimutatást készített, a melyben sorrendben bennfoglaltatnak a kerületbeli lelkészek, állomáshelyeik megjelölésével. Erre a könyvalakban megjelent kimutatásra már szükség is volt, mert az újabb időben sok változás történt, részben új egyháziak belépése, részben helyváltoztatások következtek. A közhivataloknak szükség esetén használat céljából a püspök ingyen példányokat küldött a könyvekből.

— **(Az elfogott betörők.)** Az elfogott rabló-cigány karaván tagjai ma ismét szaporodtak. A megugrott három betörő közül az egyik tettes, *Lakatos* Sándor, birjáni illetőségű kóborcigány a városi közkórházba akarta magát felvételni. Betegséget színlelt s úgy látszik, azt hitte, hogy ott meghuzhatja magát, míg a betörő banda tetteit elfelejti egy kissé a rendőrség. Azonban csalódott, mert a kórházból jelentést tettek a rendőrségnek s a rendőrök őt is bevitték a börtönbe. *Trixler* Aladár rendőrbiztos előtt ő is beismerte a betöréseket s egyetlen, a ki a betörők között büntetlen előélettel bír. Ő és *Kovács* Mihály, a ki már volt fogva, vallottak be mindent a legnagyobb hűséggel. Ők mondták meg azt is, hogy a bandához tartozott *Kovács* Ferenc, nagybudméri illetőségű cigány is, a ki már hat hónapot ült a börtönben. A megugrottak között *Kolompár* (Rücskös) Sárközi Pali már 3 évet ült a fegyházban; az ő kocsiján volt az ellopott boros hordó. Ő maga — mint társai mondják — átmehetett Tolnamegyébe és olyan rejtekhelyen huzta meg magát, hogy nem fogják el soha. *Kolompár* István is 3 évet ült már a fegyházban, valamint *Sárközi* *Patacsi* Jóska is rovott multtal bír. *Trixler* Aladár rendőrbiztos ma befejezte az egész banda kihallgatását, a beismerést tett cigányok mellett az asszonyokat is átkísértetik ma este egész pereputtyostul, mint tettestársakat és orgazdákat, a királyi ügyészséghez s áteszik oda az összes megkerült bűnjeleket is.

— **(Szíven akarta szürni.)** *Mázer* Ferenc és *Szilágyi* János szomszédai egymásnak Kocsola községben. Mint a szomszédok rendszeren, úgy ők is folyton civakodtak s legutóbb a portájukat elválasztó kerítés kijavításán veszték össze. Az összeveszésnek az lett a vége, hogy *Szilágyi* berohant a lakásába s onnan egy nagy késsel térvén vissza, rátámadt ellenfelére. Egy szúrással szíven akarta

szürni, de a kés csak *Mázer*nek a ruháit szakította szét a szíve felett. A vérre szomjazó ember még két szúrást tett szomszédjára s azokkal az arcát sebezte meg. *Mázer* csak ekkor tudott előle elmenekülni s feljelentette a szomszédját gyilkossági kísérlet miatt a bíróságnak.

— **(Drága hazakisérés.)** *Szücs* János, gyulajováncai lakos, együtt borozott a kocsmában *Garai* Györggyel. A bor ereje azonban megártván *Szücs*nek, olyannyira tántorgott, hogy este nem mert egyedül hazafelé indulni, hanem megkérte cimboráját, hogy kísérje haza. *Garai* György haza is kísérte, az uton azonban kifosztotta a pénztől, elvevén a zsebeiből egy darab százast, tizenkét darab tízforintost és egy pár forint aprópénzt. *Szücs* János csak másnap vette észre, hogy a cimora kifosztotta és a drága hazakisérésbe nem tudott belenyugodni, elment hát *Garai*-hoz és kérte, hogy adja vissza az elveszett pénzt. Az persze tudni sem akart semmit az egész dologról; de mikor *Szücs* elment tőle, mégis félt a felfedeztetéstől és a száz forintost, meg kilenc darab tíz forintost kidobta az utcára. Ez is vesztére volt azonban, mert épen akkor mentek arra az ablak alatt az utcán *Steiner* János és *Bodor* Ferenc, kiknek a káros már elpanaszolta a bajt és a pénzt az ut porában észrevevén, felvették a 190 forintot s átadták a károsnak. Ez erre feljelentette *Garait* a csendőrségnél, a kik előtt azonban az ember — dacára a tanuk vallomásának — tagadta az egész esetet. Most a bíróság folytatja a vizsgálatot.

— **(Orvtámadás a kapu alól.)** *Csima* István és *Göndöcs* Vendel, szántói lakosok, a kocsmában összekülönböztek valami felett. Verekedésre azonban nem került a dolog, mert *Göndöcs* félt *Csimától* és nem mert vele fegyver nélkül birokra menni. Eloldalgott hát a kocsmából és haza menvén, otthon egy botot vett magához s azzal felfegyverkezve este az *Izsák* János kapuja alá huzódott és ott várta ellenfelét, a kinek a kocsmából arrafelé kellett haza térnie. Jött is az ellenfél és ekkor *Göndöcs* rárohant s a bottal össze-vissza verte. A megvert embert véresen menekült előle s még ma is fekszik sebeiben. A boszúálló embert feljelentették a bíróságnak.

— **(Gondatlan asszony.)** Tamásiban *Torma* Ferenc portáján a szemétdödör közvetlen szomszédságában állott egy kazal szalma. *Torma* felesége, született *Tóth* Julianna, azonban nem igen gondolt arra, hogy a közvetlen szomszédságból milyen veszedelem származhatik és a tüzhelyről elocsolatlanul öntötte ki a parazsat a szemétdombra. A szél aztán rávitt egy szikrát a kazalra és meggyújtotta azt. Le is égett az egész kazal és most vagy harminc forintja bánja — mert a kazal annyit ért — szegény *Torma* Ferencnek a felesége gondatlanságát.

— **(A ki fejfákat lop.)** A felsőireghi református temetőből már gyakrabban tűntek el a sirok mellől a fejfák. Most végre rajtafogták a fejfák tolvaját, a kinél épen kilenc darab fejfát találtak meg, a mit úgy tördelt ki és lopott el a sirok mellől. A tolvaj azonban tagadja, hogy ő lopta volna a fejfákat; azt mondja, hogy hozzá vétel végett vitte egy ismeretlen ember. A gyanuba vett ember *László* Péter napszámos, a ki ellen a bíróság folytatja a további vizsgálatot.

-- (Kamarai ülés.) A pécsi keresk. és iparkamara ma délután 3 órakor tartotta ez évben első ülését, mely egyszersmind a kamarának a következő hatévi ciklusra szóló alakuló ülése is volt. Az ülésen ugy a kereskedők, mint az iparosok köréből körülbelül 30 tag jelent meg. *Littke* József elnök, 3 óra után megnyitotta az ülést, üdvözlővén a megjelenteket. Megnyitó beszédében rámutatott a nehéz közgazdasági és ipari viszonyokra s a kiegyezési tárgyalások bizonytalanságára. Aggodalmát fejezte ki, hogy e miatt az ipari és kereskedelmi viszonyok még kedvezőtlenebbek lesznek a jövőben, mert a közelebbi idők nagy rázkódtatásokat fognak okozni. Ezért kéri a tagokat, hogy minden kérdésben egyhangu támogatásban részesítsék az elnökséget, hogy így a kamara a magyar ipar és kereskedelem érdekeiért eredményes harcot fejthessen ki. A gyűlést lelkes, szép beszéd végén megnyitottnak jelenti ki s a jegyzőkönyv hitelesítésére *Eizer* János és *Hoffmann* Lajos tagokat kéri fel. Ezután az elmúlt ciklus azon tevékeny tagjainak, kik a folyó ciklusra szóló választások alkalmával a kamarai rendes tagok közül kimaradtak, buzgó működésükért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott s a kamara azzal tüntette ki őket, hogy megválasztotta levelező tagokul. Ezek: *Ráth* Mátyás, *János* Engel József, *Weiler* N. János, *id.* *Rauss* József és *Beck* Gyula. Most *Záray* Károly dr., titkár, olvasta fel a kamarai iroda ügyforgalmi jelentését, a mely tudomásul szolgált. Ezután következtek a tár-

gyalási ügyek. Első volt a keresk. miniszternek, a kamarai elnök és két alelnök választását jóváhagyó leirata, mely általános, lelkes éljenzés közt szolgált tudomásul. A kamarának újból való megalakulása volt a következő tárgy. A kamara vagyonának újból való átvételére vonatkozólag kimondta az ülés, hogy az a mérleg átvizsgálásával történjék. A szakbizottságokat a kereskedők részéről és az iparosok részéről is 8—8 tagból alakították meg. Megválasztottak!

a kereskedők részéről: *Eizer* János, *Kindl* József, *Krausz* Ignác, *Neumann* Ignác, *Schwabach* Zsigmond, *Szeifritz* Antal, *Schapringer* Gusztáv és *Teleki* (Tauszig) Zsigmond;

az iparosok részéről: *Engeszer* Miklós, *Hartl* Ferenc, *Hoffmann* Lajos, *Höffler* János, *Kindl* Ferenc, *Ruepprecht* N., *Schmelcer* Ferenc és *Taizs* József.

Pénztárossá *Eizer* János kereskedő választott meg. Erre a kamara nyugdíjalapjának, valamint a kamara kezelése alatti ösztöndíjalapoknak 1897. évi zárszámadása olvastott fel, mely jelentés a jegyzőkönyvbe vétetni határozottatott s az ülésnek tudomásul szolgált. A kamara mérlege került ezután felolvasásra, mely szerint 35.400 forint a kamarai tiszta vagyon. A kamara nyugdíjalapja jelenleg 9074 frt 90 krajcárt tesz ki; ösztöndíjalapítványainak összege pedig 5.500 korona.

Következtek a miniszteri leiratokra, illetve az oda felterjesztett kérvényekre vonatkozó javaslattételek. *Kéthely* község 3 országos vásárához még 2-öt kér; a kamara azon-

ban ezt nem javasolja megadatni, hanem a vizkeresztli vásárnak virágvasárnapra áthelyezését véleményezi. *Zamárdi* község szintén 2 országos vásárt kér; a kamara e kérelem teljesítését sem találja megadhatónak. *Kercseliget* község hasonló folyamodásának tárgyalása későbbre halasztott. Örvedetes tudomásul szolgált, hogy ezentul a városi, vagy megyei közigazgatási bizottság — a kereskedelmi miniszter rendelete értelmében — tartozik a vámszedési jogok engedélyezése, megújítása és a vámszabály megállapítása ügyében előzetesen a kamarát véleményadás végett megkeresni. A hangzatos címek alatt nyitandó üzletekre vonatkozólag tudomásul vette a kamara, hogy régi üzleteknél *végeladás* címen csak 3 óra engedélyezhető ily eladás; újabban mindjárt *csödtömeg* cím alatt árusítják az árukat. Ez nem engedhető meg; csak a kamara meghallgatása után engedélyezhető esetlegesen. *Baross* Gábor minisztersége idején, 1891. évben és azóta csak hétköznapokra engedélyeztek országos vásárt. E hétköznapokra engedélyezett vásároknak vasárnapra áthelyezése tárgyában a kereskedelmi miniszternek azt a véleményt terjeszti fel a kamara, hogy vasárnapokra vásár ne engedélyeztessék. A csomagokban árult cikkek mennyiségtartalmának helyes megjelölése tárgyában a miniszter leirata tudomásul szolgált. E szerint a gomboknál egész csomagban, ugy kisebb táblákban legyen meg a tartalom megjelölése; a kapsoknál hogy hány pár; a szegeknél darab és súly szerint, sze-

len volt. Előkelőnek látszott és nagynak, mint egy kísér-tet, ugy felemelte tiltakozásának vad ereje.

Ez az asszony, vagy furia épen most tünt fel az ajtóban, hosszú, fekete uszályát összemocskolta a vér.

— Hazudik, a nyomorult, hazudik!

A rózsaszínű dominó volt.

— Óh istenem, hála neked! mondotta *Nadia* hal-kan. — Köszönöm, hogy e borzasztó percben segítségemre jöttél!

A jósnő bebizonyíthatja, hogy a halál deliriuma megzavarta *Vorovits* Mihályt, hogy ő a marquis nem gyilkos, hogy a gyilkosság elkövetése alatt nála volt, hogy csak azért hagyta el épen most őt, hogy ide siessen. A jósnő tehát meg fogja védeni, kiszabadítja az emberek kezei közül, kik már el akarják fogni . . .

— Nem! folytatá az asszony oly vad felindulásban, hogy hangja, mint valami vadállat ordítása hangzott. — Nem! *Ivánovits* Pierre sohasem gyilkolt! *Ivánovits* Pierre nem gyilkol! Bosszuálló kéz követhette el azt a gyilkosságot, mely ezer megsemmisített életet jött megboszulni. S mialatt itt a büntetés megtörtént, *Komanoff* *Ivánovits* Pierre, *Chypre* *Montaigout* marquis *Manfrani* *Katalin* *boudoirjában* volt, karjai közt tartván . . .

Pierre e szavakra odaugrott az asszonyhoz, megkapván őt s görcsösen szoritván magához, elfuló hangon sugta fülébe:

— Néném! Még egy szót és kijelentem, hogy én voltam a gyilkos — és akkor el vagyok veszve. A gyermek ártatlan, mert szeretem, érted — szeretem!

Oh hihetlen történet ez, hogy a grófnő felemelt

államügyész, ki épen jelen volt az ünnepen. — Talán beszélni fog s megmondhatja, hogy megismerte-e gyilkosát.

— Igen, igen, mondták többen. — Gyilkosság ebben a házban, oly különös . . .

Az ajtókat gondosan becsukták, de nem zárták el. Ebben a pillanatban felpattant egyik s egy dult arcú férfi rohant be.

— Mi történt? kiáltá. Mi történt?

— Ez az én gyilkosom! mormogá *Vorovits* elhaló, de még tisztán érthető hangon.

Merevedő karját kinyújtá a belépő felé.

— Téved, gróf! mondá a prefektus. — Nem ismeri *Chypre* *Montaigout* marquist, házigazdánkat?

— Nem . . . nem tévedek . . . ő az. *Chypre* *Montaigout* marquisnak hívják, de *Komanoff* *Ivánovits* *Pierre*nek is, *Nikolajevits* *Iván*nak, a deportáltak fia . . . Igen, ő a gyilkosom, megismertem, megismerem . . .

Mély csend támadt, iszonyatos meglepetés rajzoló-dott a sápadt arcokon.

— *Vorovits* *Mihály* téved! mondá *Pierre* a bámulattól és izgalomtól remegő hangon. Én csakugyan *Komanoff* *Pierre* és *Chypre* *Montaigout* marquis vagyok, a cár alattvalója, de *Vorovits* *Mihály*nak tudnia kell, hogy egészen személyes okokból, melyek reá és reám vonatkoznak, hallgattam el itt nemzetiségemet. Soha máskor nem tagadtam meg, hogy orosz vagyok és gyilkos sem vagyok.

Abban a pillanatban, mikor *Montaigout* befejezte szavait, felnyílt ugyanaz az ajtó, melyen az imént ő is bejött s *Nadia* sápadtan, félig ájultan rogyott a kerevetre, melyen atyja feküdt s szinte örülten karolta át a sebesültet.

— Nem csalódik ön? ismételte a perefektus, rá-

geceknél szintén; csavarok darab és súly szerint jelöltessenek; tük a szerint, hogy hány levél és darabszám; acéltollak darabonként; gyertya darab és súly szerint; zsákokban a szénnél a bekötő-zsinóron, cédulán jelölendő a mennyiség. Az elnökség előterjesztése szerint a kamara által szervezett kazánfűtői és gépkezelői szaktanfolyamon 67 hallgató volt a vas- és fémszakmából; a tanfolyamot 47-en fejezték be, kik öt hónapon át nyertek kiképzést. Az itteni összes és mindenfajta gyári gépezetek kezelését megtekintették s egészségügyben Löwy Lipót dr. orvostól kaptak oktatást. Miniszter elismerésül 500 frttal járult a kiadásokhoz. Vizsgáztak 13-an jelesen, 16-an jól, elégségesen 13-an; megbukott 2. *Dischka Győző* és *Raichl K.* voltak a tanfolyam előadó tanárai. A kamara 451 frtot ad az összesen felmerült 951 frt kiadáshoz. A számadások megvizsgálására a pénztáros mellé *Kindl József*, *Schapringer Gusztáv* és *Krausze Ignác* választották meg.

Elhatározott, hogy a télire ács- és kőmivesmesteri vizsgára *előkészítő tanfolyamot* szervez a kamara, a hová 60—70 hallgató vétetik fel novemberben. A *kereskedelmi perekre* vonatkozólag az idevágó törvény hatályban tartását, hogy ott perelhessen a kereskedő vagy iparos, holkönyveit vezeti: a kolozsvári kamara indítványára a pécsi is partolja s résztvesz az e tárgyban az ország összes kamarái részéről a miniszteriumhoz küldendő deputációban. A városi *vasuti kövezetvám* elfogadtatott, mégis úgy, hogy

a feldolgozandó papirosok négy krajcár, papíráruk 8 krajcár vám alá essenek. Az ecet-szállmányok vasuti fuvardíjának mérséklését a kamara nem tartja szükségesnek. A székely iparos ifjak segélyezése nem teljesíthető, mert a kamarának saját területén is van segélyezni valója. — *Obetko Gyula* kereskedő beadványa az el nem használt, de már kitöltött és aláírt váltóürlapok becserélhetése ügyében volt az ülés utolsó tárgya. A beadvány elutasított, mert a 87. évi 45. t.-c.-ben ugysis megvan, hogy a kibocsátó által aláírt saját rendeletre szóló váltóürlapok becserélendők, de a már 3—4 aláírással ellátott váltók becserélése nem véleményezhető. Az ülés csak egynegyed hat óra után ért véget.

Ha villamvilágítási berendezéseket olcsón, jutányosan és csinos, tartós kivitelben akarunk beszerezni magunknak, ne sajnáljunk fáradságot és tekintsük meg *Schönwald Imre* buzgó és tevékeny helybeli kereskedőnk nagy szabású villamvilágítási cikkekben raktárát ahol mindennemű tárgyak, nevezetesen: élet nagyságu mű szobor alakok, villany avagy légszeszre berendezve, szalon, ebédlő, fali, villamvilágítási csillárok, állólámpák a leggyönyörűbb és meglepőbb kivitelben, valódi francia gyártmány, továbbá a szebbnél szebb petroleum lámpák, mindennemű kiállításban találhatók. Izzótestek és felszerelések gyári árakban számíttatnak. Mindennemű átalakítások és felszerelések a legjutányosabban eszközöltnék.

Vidéki hátralekosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralekaikat mielőbb beküldeni.

Törvénykezés.

§ Megverte az anyját. Tóttösön ifju *Kotyán János* még mindig szülei házában lakott, bár ő maga is megházasodott már. Hanem nem sok öröme telik benne szüleinek, mert a helyett, hogy hálás lenne irántuk, nem átalotta kezét emelni édes anyjára, a ki egy párszor csak túrta fiának lelketlenségét, de midőn legutóbb mult év december harmincadikán fia ismét megverte, elment Kővágó-Szöllősön lakó leányához, azzal együtt pedig bejött dr. *Jellachich István* orvoshoz, a ki megvizsgálva sérüléseit, bizonyítja a láttelemben, hogy több ütés nyomát találta az asszony arcán, melyek begyógyulására nyolc nap szükséges. A mai tárgyaláson a vádlott tagadta, hogy anyját megverte volna, azonban apja, anyja és nővére ellene vallottak, minek következtében a bíróság beigazoltnak véve a vádat, egy havi fogház s további két napi elzárásra átváltoztatható 10 frt pénzbüntetésre ítélte, miben a vádlott megnyugodott s miután a kir. ügyésztől május elsejéig haladékot kért és kapott büntetésének megkezdésére, akkor kell jelentkeznie az ügyészségnél fogságbüntetésének kitöltése céljából.

§ A mutyisták. *Horváth Markó* napszámos és *Tomics Antal* kovácslegény kassádi lakosok a mult év november elsején *Tunya Mioné* ugyanottani lakos bezárt lakásának aj-

szólva a haldoklóra. Bizonyos ön arról, hogy nem csalódik? Meg tudja ön határozottan állapítani, hogy az az ember, ki két revolverlövést tett önre, Chypre Montaignout marquis volt? Vorovits Mihály, gondolja meg a következményeit ilyen iszonytató tévedésnek!

— Nem tévedek ismételte egész érthetően a haldokló, reszkető hangon. — Az ember, ki két revolverlövést tett reám, Chypre Montaignout marquis, Ivanovits Pierre volt, ki ottan áll.

— De mily célból?

— Boszu. Atyja . . . nihilista . . . deportált . . .

Ő is . . . nihilista . . . Itt a távirat . . .

Kezének mozdulatával rámutatott a véres kabátra, melyet levettek róla.

Nadia irtóztató izgalomban állott fel. Nem az atyjáért való végtelen fájdalom rázta meg irtóztató módon, hanem az, amit atyja mondott, az különös, hallatlan, örületes beszéd, melyet itt hallott.

— Apám -- apám -- apám! ismételte, de több hangot összeszorított torkán nem tudott kiadni.

— Marquis, kinos kötelességem, önt fogságba ejtenem, mondá az államügyész komoly, mély hangja.

— Vorovits Mihály örült! kiáltá Ivanovits Pierre.

— Nos hát, hol volt ön, mialatt mi a sebesülthöz siettünk?

— Igen, hol volt ön? ismételte a prefektus, kit a kettős név, az ismeretlen nemzetiség titokzatossága kételkedővé tett. — Mikor az álarok levételét kértem, ön nem volt közöttünk. Igazolja legalább alibijét.

A határozottan, parancsolólag feltett kérdésre valami kifejezhetlen érzés ült Chypre Montaignout arcára.

— De, hiszen ott volt a . . .

Nadia végre ismét visszanyerte hangját s e szavakat lehelte ki egy lélekzetre.

Vorovits Mihály leánya elhallgatott.

Atyja keze, melyben az övé nyugodott, rettenetes megerőltetéssel szoritá össze ujjait, mialatt a haldokló a gyermeket az utolsó csókra magához vonta.

— Könyörgök — sugá néki a gróf, félig telemelkedve, ajkait a leány szájára tapasztva — könyörgök, kérlek, ne beszélj, meg kell mentenem becsületedet ezen az áron is, szerencsétlen gyermek. Nem szeretett téged, a nyomorult. Nem, nem, sohasem szeretett. Boszu volt!

Nadia megtántorodott. Elviselhetetlen félelem kettőzte meg kétségbeesését — félt, hogy atyja elveszté értelmét. Óh, a halálfélelem megzavarhatta, Chypre Montaignout vádolja a gyilkossággal, ha azt állítja, hogy a marquis nem szerette őt.

— Bocsáss meg Isten, bocsáss meg, ha az atya után a fiut is fel kell áldoznom! mormogta a haldokló. — Eljátszom örök életemet, de a halhatatlanság árán is meg kell menteni leányomat . . .

Abban a pillanatban, mikor a gróf magához vonta Nadiát s megakadályozta a további beszédében, Pierre is sietett elvágni a leány szavát, sietve vágta közbe:

— Szobámban voltam, hogy kipihenjem magam, s egy pillanatra egyedül legyek.

Vorovits gróf, van önnek elég ereje vallomását aláírni? Majd alátámasztjuk a karját.

— Igen . . . igen . . .

— Hazudik! Hazudik! kiáltá hirtelen egy asszonyi hang, mely a palota valamennyi vendége előtt ismeret-

taját befeszítették és a kamarában levő láda kulcsát megkeresve, azt felnyitották és a ládából pénzt, borotvát és ruhaneműeket loptak el. Azonban kiderült, hogy ők voltak a tettesek s a törvényszék elé kerültek, hol bevallozták a terhükre irt cselekményt és azért egyenként hat havi börtönbüntetésre ítéltettek. Az ítélet ellen mindketten felebbeztek, de felebbezett sulyosbitásért a kir. ügyész is és így majd egymás társaságában elmélkedhetnek fogóságuk alatt a rosszul sikerült kísérletről, melyet első szövetkezésük eredményezett.

§ Gondatlan anya. Anyádi Ferencné szül. Pédí Mária kárászpustai béresné a múlt év novemberében vacsorát főzött és egy nagy fazék vizet is forralt a nyitott tűzhelyen. Időközben a szobában akadt dolga s míg odament, másfél éves, Mihály nevű fiacskáját a tűzhelyre tette, alig pár arasznyira a forró vízzel telt fazéktól s a gyermek addig forgolódott, míg az egész fazék viz reáomlott és borzasztóan összeforrázta. Sikoltására előrohant anyja, de segíteni rajta nem tudott és a fiucska harmadnapra behalt sebeibe. A törvényszék ma felelősségre vonta az anyát gondatlansága miatt és egy heti fogházbüntetéssel sújtotta, mely ítélet jogerőssé is vált.

Közgazdaság.

□ **Állatjárványok.** Baranyában e héten az állatjárványok neme és száma következő: veszettség Dárdán 6 udvarban, Mohácson 1 udvarban, Némét-Széken 1 udvarban, Sombereken 1 udvarban és Tófün 1 udvarban uralkodik; hólyagos kiütés Hidasdon 1 udvarban; sertésorbánc Bostán 1 udvarban, Oroszlón 3 udvarban, Vaiszlón 1 udvarban, végül sertésvész Bükösd, Karancs, Magyar-Ürögh és Megyefa községekben uralkodik. Pécselt veszettség 2 udvarban, bőrféreg 1 udvarban konstatáltatott. Somogy megyében veszettség 1 községben 1 udvarban, bőrféreg 2 községben 2 udvarban, sertésorbánc 1 községben 1 udvarban és sertésvész 7 községben uralkodik. Tolnamegyében veszettség 7 községben 9 udvarban, bőrféreg 1 községben 1 udvarban, hólyagos kiütés 6 községben 137 udvarban, sertésorbánc 1 községben 1 udvarban és sertésvész 10 községben van elterjedve.

□ **A vetések állása.** A földmivelésügyi magyar királyi miniszterium az állandó gazdasági tudósítóktól beérkezett tudósítások alapján a következő jelentést teszi közzé a vetések állásáról: Április hó első felében, mondhatni országszerte csapadékban bővelkedő hűvös időjárás uralkodott, sőt a felvidéken itt-ott kisebb-nagyobb mérvű havazás, néhol pedig dér és fagy is volt; mindamellett nem oly mérvű, hogy a gyümölcsökben és vetésekben számbavehető kárt tett volna. Általában azt lehet mondani, hogy az esős időjárás a növényzet fejlődésére kedvező hatással volt, mindamellett az ország egyes részein, különösen az erdélyi részeken és a Tisza-Maros közén a gabnavetések még mindig gyengén állnak, elannyira, hogy ezeken a vidékeken a rosszabbul fejlődött vetéseket néhol ki is szántották. Mindennek ellenére — országos átlagban beszélve — a buzavetések kielégítő minőségűeknek lehet jelezni. A rozs nagyobbára szintén kielégítően áll, habár több helyen ezt is megritkították a száraz fagyok, melyek miatt helylyel-közzel a rozsvetések is ki kellett szántani. Az őszi árpában csak kevés kárt észlelnek a gazdák, de annál többet az őszi repcében. Ez a növény általában véve

rosszul telelt s alig maradt meg a fele és annak is egy része nagyon gyenge. A megmaradt repcére azonban a kedvező esős időjárás szintén jótékonyan hat. A tavaszi gazdasági munkálatokat nagyobb részben befejezték s csupán a késői termények vetése és ültetése van még hátra, amit a gyakori esőzés kissé akadályoz; a kukoricavetést némely vidéken már szintén megkezdték.

Az Alföldön a burgonya-ültetés is már jó előre haladt, de a Felvidéken és az erdélyi vármegyékben még épen csak hogy hozzá fogtak ehhez a munkához, itt különben a tavaszi vetések is néhol még szintén folyamatban vannak. Általában az esős időjárás a tavaszi vetések fejlődésére kedvező volt, úgy, hogy ezek az egész országban szépen gyarapodnak s mert az utófagyok eddig még nem okoztak bennük kárt, legfeljebb csak fejlődésüket hátráltatták; joggal remélni lehet, hogy továbbra is kielégítőek fognak maradni. Férgek és egerek úgy az ősziekben, mint a tavasziakban még most is okoznak ugyan kisebb mérvű károkat, de az esőzések ebben az irányban is jó hatással voltak, amennyiben a tetemes talajnedvesség ezen kártevőkből máris sokat elpusztított. A takarmány-növények országszerte jól fejlődnek; a lóhere és lucernafélék, valamint a természetes kaszálók egyaránt jól állanak. Hasonlóképpen jók a legelők is, úgy, hogy a jóságot már nagyon sok helyen kihajtották a legelőkre. A szőlők csekély kivétellel jól teleltek; a vesszők egészségesek és így a felújítási és szőlőtelepítési munkálatok szépen haladnak. A gyümölcsfák telve vannak virággal, de a korai gyümölcsben az áprilisi hideg időjárás itt-ott mégis kárt okozott.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április hó 22-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata). A Házban ma a congrua-javaslat tárgyalását folytatták. Először Molnár János szólalt fel személyes kérdésben és védekezik a Pulszky által ellene emelt vádak ellen. Páder Rezső azt fejtegeti, hogy a lelkészek segélyezése a vallási társulatok köteleességét képezik, miben azok az állam kezére járhatnak. Tiszával polemizál azután s kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Marjay Péter a protestáns lelkészek sanyaru helyzetét festi; a javaslatot nem fogadja el. Lakatos Miklós szerint a javaslat csak jutalmat akar szolgáltatni azoknak, kik az egyházpolitikai javaslatok mellett foglaltak állást, épen ezért nem is fogadja el azt.

A szünet után még Kálmán Károly és Trauschenfels Emil képviselők beszéltek, kik szintén nem fogadják el a javaslatot.

TÁVIRATOK.

— **Szocialista-gyűlés Nagy-Kikindán.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A nagykikindai szocialisták május elsején gyűlést akarnak tartani s e célból már kérvényt is nyújtottak be, melyet negyvennégyen irtak alá.

— **Az amerikai nagykövet elutazott.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Wooford amerikai nagykövet elutazott Madridból. A spanyol külügyminiszter jegyzetet intézett hozzá azon ki jelentéssel, hogy Spanyolország részéről minden összeköttetés megszakítottának tekintetik.

— **Spanyol intézkedések.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata). A regens királynő az összes pártok irányadó vezérferfiaival és több tábornokkal tanácskozott a teendőkről felől. Általánosan kíváncsinosnak tartják, hogy a kabinet helyén maradjon.

— **Kiviteli tilalom.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata). Washingtonból jelentik, hogy a szenátus az élelmi cikkek kivitelét eltiltotta.

— **Tüntetések Madridban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap este nyolc órakor az „Equitable“ amerikai biztosító társaság előtt egy csapat tüntető gyűlt össze és követelte, hogy az épületen levő amerikai zászló helyébe a spanyolt tűzzék ki. Midőn csakugyan felváltotta az épületen az amerikai lobogót a spanyol, hangos örömkialtásokban törtek ki s azután a címtábla helyébe is másikat tettek. Egyidejűleg kijelentette, hogy az épület a társaság biztosítékának fedezetül szolgál.

A tüntetők ezután a pályaudvarra mentek és ott két elutazó zászlóaljat részesítettek ovációban. Onnan a katonai klub elé vonultak.

A városban mindenütt eltávolítják az amerikai címtáblákat.

A tüntetés az idő előrehaladtával még fokozottabb mérvet öltött: a város főutcáin mintegy 6000 ember vonult végig zászlók alatt és Spanyolországot, a hadsereget és hadi tengerészetet éltették, közbe-közbe ezen kiáltások hangzottak: „Le a yankeekkel!“

A tüntetők egy része a katonai klubtól a francia nagykövetség elé volt és itt rokonszenvének adott kifejezést. Egy másik rész a spanyol színházhoz ment, hol a prefektus beszédet intézett hozzájuk, azt ajánlván, hogy miután már érzelmeiknek kifejezést adtak, oszoljanak szét. A tömeg megéljenezte a prefektust, de a tüntetést még tovább is folytatták, folyton kiáltozva az utcákon: „Éljen Spanyolország!“ „Háborut a yankeeknek!“

— **Összedült ház.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ma délben a külső váci-uton egy épülő emeletes ház összedült. Romjai alól négy halottat és temérdek sebesültet ástak ki.

Nyilt-tér.*)

GLEICHENBERGI GYÓGYHELY
Steierországban.

Gyógyeszközök: égvényes-földes források, savó, tehén és kecsketej (száraz takarmány), kefir, fenyő- és gyógyszer-belégzés, forrás-só-belégzés külön kabinokban, pneumatikus kamra, kénsavas, acél- és habzó fürdők, hidegvíz-gyógyintézet.

Idény május 1-től szeptember végéig.

Felvilágosítás és prospektus ingyen; megrendeléseket elfogad a gyógyhely igazgatósága
Gleichenbergben.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

